

UNIVERSITETET I OSLO ØKONOMISK INSTITUTT

Eksamen i: ECON2200 - Matematikk 1/Mikro 1

Exam: ECON1210 – Mathematics 1/Microeconomics 1

Eksamensdag: Fredag 22. mai 2009

Date of exam: friday May 22. 2009

Sensur kunngjøres: Fredag 12.06.2009

Grades will be given: Friday 12 June 2009

Tid for eksamen: kl. 09:00 – 15:00

Time for exam: 09:00 p.m. – 03:00 p.m.

Oppgavesettet er på 7 sider

The problem set covers 7 pages

English version on page 5

Tillatte hjelpemidler:

- Ingen tillatte hjelpemidler

Resources allowed:

- No resources allowed

Eksamen blir vurdert etter ECTS-skalaen. A-F, der A er beste karakter og E er dårligste ståkarakter. F er ikke bestått.

The grades given: A-F, with A as the best and E as the weakest passing grade. F is fail.

Oppgave 1 (9%)

Deriver følgende funksjoner med hensyn på alle argumenter

$$f(x) = 3x^2 - 3x^{-2}$$

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{x + 3}$$

$$f(x) = G(x, g(x))$$

$$f(x) = g(-x)$$

$$f(x) = \frac{x}{g(x)}$$

$$h(t, s) = (t + 3s)^2 - s$$

Betrakt funksjonen $f(x_1, x_2)$ og la $g(x_1, x_2) = \frac{f_1'(x_1, x_2)}{f_2'(x_1, x_2)}$.

Finn et uttrykk for $\frac{\partial g(x_1, x_2)}{\partial x_1}$.

Oppgave 2 (7%)

Sant eller usant?

For hvert av utsagnene nedenfor skal du angi om det er sant eller usant. Gi begrunnelse for svaret ditt i hvert tilfelle.

a) Dersom $y(x)$ er implisitt gitt ved $x^2 + y^2 = 1$, så er $y'(x) = -\frac{x}{y}$

b)

$$\frac{x + 2y + 14}{y + 14} = \frac{x + 2y}{y}$$

c)

$$e^{\ln(2x)} = x^2$$

d) Dersom en person sparer 100 kroner 1. januar hvert år i 20 år, er beløpet på kontoen rett etter siste innbetaling

$$100 \sum_{i=0}^{19} (1+r)^i$$

Oppgave 3 (9%)

En bedrift produserer to varer og har kostnadsfunksjonen

$$c(x, y) = 4x^2 - Axy + y^2, A \geq 0$$

Prisen på produktene er 4 for x og 2 for y .

a) Vis at profitten kan uttrykkes ved funksjonen $\pi(x, y) = 4x + 2y - 4x^2 + Axy - y^2$.

b) Finn stasjonærpunktene til denne funksjonen når $A = 2$.

c) For hvilke verdier av A gir stasjonærpunktet et maksimum?

Oppgave 4 (6%)

Maksimer

$$f(x, y) = \ln x + 4 \ln y$$

under bibetingelsen

$$x^2 + y^2 = 5.$$

Oppgave 5 (15%)

Anta at en forbruker har inntekt og forbruk i to perioder. Forbrukeren har initialt ingen formue (eller gjeld). Vi bruker notasjonen:

m_1 = inntekt i periode 1

m_2 = inntekt (utenom renteinntekt) i periode 2

c_1 = forbruk i periode 1

c_2 = forbruk i periode 2

r = rentesats

s = sparing i første periode

m_1 , m_2 og r betraktes som eksogene

Den intertemporale budsjettbetingelsen til forbrukeren er

$$(1+r)c_1 + c_2 = (1+r)m_1 + m_2$$

Anta at forbrukeren maksimerer nyttefunksjonen $u(c_1, c_2)$.

a) Tolk betingelsen $\frac{\partial u / \partial c_1}{\partial u / \partial c_2} = 1 + r$.

b) Forklar Slutsky-sammenhengen $\frac{dc_1}{dr} = \frac{\partial h_1}{\partial r} + s \frac{\partial c_1}{\partial R}$

der $R = (1+r)m_1 + m_2$ og h_1 betegner kompensert etterspørselsfunksjon. (Det kreves ikke utledning.)

c) Drøft fortegnene til leddene i Slutsky-sammenhengen i b).

Oppgave 6 (15%)

Sant eller usant?

For hvert av utsagnene nedenfor skal du angi om det er sant eller usant. Gi kort begrunnelse for svaret ditt i hvert tilfelle.

a) La produktmengden x være gitt ved produktfunksjonen: $x = 10n^{3/4}k^{1/2}$
Denne produktfunksjonen har stigende utbytte med hensyn på skalaen.

b) Gjennomsnittskostnaden til en bedrift er fallende dersom den er lavere enn grensekostnaden.

c) Dersom priselastisiteten til et gode er lik -1 , vil omsetningsverdien falle når prisen øker.

d) La a_1, a_2 og E_1, E_2 angi henholdsvis budsjettandelene og inntektselastisitetene (Engel-elastisitetene) til to goder, 1 og 2. Da er $a_1 E_1 + a_2 E_2 = 0$.

e) En eksogen inntektsøkning vil ha en positiv virkning på arbeidstilbudet dersom fritid er et normalt (ikke-inferiørt) gode.

Oppgave 7 (20%)

La produktmengden til en bedrift være gitt ved produktfunksjonen $x = An^{3/4}k^{1/4}$ der A er en positiv konstant og n og k er mengder av to innsatsfaktorer. Prisen på n er w og prisen på k er q .

- Finn et uttrykk for den verdien av n som behøves for å produsere en gitt mengde x på kort sikt når $k = \bar{k}$.
- Utled den kortsiktige kostnadsfunksjonen.
- Utled betingelser for minimering av kostnadene på lang sikt når bedriften skal produsere en gitt mengde x .
- Vis hvordan substitumalen ser ut i dette tilfellet.
- Utled den langsiktige kostnadsfunksjonen.

Oppgave 8 (8%)

En forbruksvare omsettes i et marked med fullkommen konkurranse. La p betegne pris til produsent og q prisen konsumenten betaler. Anta at det legges en stykkavgift t på varen.

- Hva er sammenhengen mellom q , p og t ?
- Sett opp en modell og analyser virkningene av avgiften på likevektspris til produsent, likevektspris til forbruker og omsatt kvantum.

Oppgave 9 (11%)

Anta at en forbruker kjøper to goder til prisene p_1 og p_2 og oppnår nytten u .

La $h_1(p_1, p_2, u)$ være den kompenserte etterspørselsfunksjonen (Hicks- etterspørselsfunksjonen) for gode 1. La $c_1(p_1, p_2, m)$ være den ordinære etterspørselsfunksjonen (Marshall- etterspørselsfunksjonen), der m er utgiftsbeløp (inntekt). La videre $Y(p_1, p_2, u)$ være utgiftsfunksjonen (levekostnadsfunksjonen) til forbrukeren. Det kan vises at

$$h_1(p_1, p_2, u) = c_1(p_1, p_2, Y(p_1, p_2, u)) \quad (1)$$

- Forklar hva hver av funksjonene $h_1(p_1, p_2, u)$, $c_1(p_1, p_2, m)$ og $Y(p_1, p_2, u)$ forteller oss.
- Forklar i ord hvorfor likning (1) må gjelde.
- Deriver likning (1) med hensyn på p_1 .

**Ikke glem den periodiske
sluttevalueringen som du finner på
emnesiden**

ENGLISH VERSION

Problem 1 (9%)

Differentiate the following functions with respect to all arguments

$$f(x) = 3x^2 - 3x^{-2}$$

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{x + 3}$$

$$f(x) = G(x, g(x))$$

$$f(x) = g(-x)$$

$$f(x) = \frac{x}{g(x)}$$

$$h(t, s) = (t + 3s)^2 - s$$

Consider the function $f(x_1, x_2)$ and let $g(x_1, x_2) = \frac{f_1'(x_1, x_2)}{f_2'(x_1, x_2)}$.

Find an expression for $\frac{\partial g(x_1, x_2)}{\partial x_1}$.

Problem 2 (7%)

True or false?

For each statement below, decide whether it is true or false. State the reason for your answer in each case.

a) If $y(x)$ is implicitly defined by $x^2 + y^2 = 1$ then $y'(x) = -\frac{x}{y}$

b)

$$\frac{x + 2y + 14}{y + 14} = \frac{x + 2y}{y}$$

c)

$$e^{\ln(2x)} = x^2$$

d) If a person saves NOK 100 on 1 January each year for 20 years, then the amount on the account immediately after the last deposit is $100 \sum_{i=0}^{19} (1+r)^i$

Problem 3 (9%)

A firm, producing two commodities, has the cost function

$$c(x, y) = 4x^2 - Axy + y^2, A \geq 0$$

The prices of the products are 4 for x and 2 for y .

a) Show that profits can be expressed by the function

$$\pi(x, y) = 4x + 2y - 4x^2 + Axy - y^2$$

b) Find the stationary points of the function for profits when $A = 2$.

c) For which values of A does the stationary point yield a maximum?

Problem 4 (6%)

Maximise

$$f(x, y) = \ln x + 4 \ln y$$

subject to the constraint

$$x^2 + y^2 = 5.$$

Problem 5 (15%)

Assume that a consumer earns income and consumes in two periods. The consumer has no initial wealth (or debt). We use the notation

m_1 = income in period 1

m_2 = income (excluding interest) in period 2

c_1 = consumption in period 1

c_2 = consumption in period 2

r = rate of interest

s = savings in first period

m_1 , m_2 and r are treated as exogenous.

The intertemporal budget constraint of the consumer is

$$(1+r)c_1 + c_2 = (1+r)m_1 + m_2.$$

Assume that the consumer maximises the utility function $u(c_1, c_2)$.

a) Interpret the condition $\frac{\partial u / \partial c_1}{\partial u / \partial c_2} = 1 + r$.

b) Explain the Slutsky decomposition $\frac{dc_1}{dr} = \frac{\partial h_1}{\partial r} + s \frac{\partial c_1}{\partial R}$

where $R = (1+r)m_1 + m_2$ and h_1 denotes compensated demand function. (Deriving the equation is not required)

c) Discuss the signs of the respective terms in the Slutsky equation in b).

Problem 6 (15%)

True or false?

For each statement below, decide whether it is true or false. Briefly state the reason for your answer in each case.

a) Denote by x the output given by the production function $x = 10n^{3/4}k^{1/2}$. This production function exhibits increasing returns to scale.

b) The average cost of a firm is diminishing if it is below the marginal cost.

c) Let a_1, a_2 and E_1, E_2 denote respectively the budget shares and income elasticities (Engel elasticities) of two goods, labelled 1 and 2. Then $a_1E_1 + a_2E_2 = 0$.

d) Let a_1, a_2 and E_1, E_2 denote, respectively, budget shares and income elasticities (Engel elasticities) for two goods, labelled 1 and 2. Then $a_1E_1 + a_2E_2 = 0$.

e) An exogenous increase in income will have a positive effect on labour supply if leisure is a normal (non-inferior) good.

Problem 7 (20%)

Let the output of a firm be determined by the production function $x = An^{3/4}k^{1/4}$ where A is a positive parameter and n and k are two inputs. The price per unit of n is w and the price per unit of k is q .

a) Find an expression for the value of n required to produce a fixed amount x in the short term when $k = \bar{k}$.

b) Derive the short term cost function.

c) Derive conditions for minimising cost in the long term when the firm is to produce a fixed amount x .

d) Show what the expansion path looks like in this case.

e) Derive the long term cost function.

Problem 8 (8%)

A consumption good is traded in a perfectly competitive market. Let q be the price paid by the consumer and denote by p the price received by the producer. Suppose that a specific tax t is levied on the good.

a) What is the relationship between q , p and t ?

b) Set up a model and analyse the effects of a tax on the equilibrium price for the producer, the equilibrium price for the consumer, and the quantity that is traded.

Problem 9 (11%)

Suppose that a consumer purchases two goods at prices p_1 and p_2 and achieves the utility level u .

Let $h_1(p_1, p_2, u)$ be the compensated demand function (Hicksian demand function) for good 1. Let $c_1(p_1, p_2, m)$ be the ordinary demand function (Marshallian demand function), where m is total expenditure (income). Moreover, let $Y(p_1, p_2, u)$ be the expenditure function of the consumer. One can show that

$$h_1(p_1, p_2, u) = c_1(p_1, p_2, Y(p_1, p_2, u)) \quad (1)$$

a) Explain what each of the functions $h_1(p_1, p_2, u)$, $c_1(p_1, p_2, m)$, and $Y(p_1, p_2, u)$ tells us.

b) Explain in words why equation (1) must hold.

c) Differentiate equation (1) with respect to p_1 .